

MVCRX020MGCF
prvotní identifikátor

odbor všeobecné správy
náměstí Hrdinů 1634/3
Praha 4
140 21

Č. j. MV- 72732-4/VS-2014

Praha 17. července 2014
Počet listů: 2
Přílohy: 0

Rozeslat dle rozdělovníku

INFORMACE č. 9/2014 Neplatnost manželství

S ohledem na četné dotazy matričních úřadů ve věci platnosti manželství uzavřeného za trvání předchozího manželství jednoho z manželů, po konzultaci s Ministerstvem spravedlnosti, sdělujeme následující.

Příklad.

Pan R. K. a slečna K. K. uzavřeli manželství dne 1. 12. 2006, a to za trvání předchozího manželství pana R. K. První manželství pana R. K. bylo rozvedeno rozsudkem okresního soudu, který nabyl právní moci dnem 27. 1. 2014. Kterým dnem se druhé manželství pana R. K. stalo platným?

Podle právního názoru Ministerstva spravedlnosti je druhé manželství pana R. K. platné od samého vzniku, tj. od 1. prosince 2006.

S ohledem na počátek účinnosti zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, (dále jen „OZ“), je třeba se nejprve zabývat otázkou, zda se neplatnost manželství bude řídit právem OZ, nebo zda se aplikuje již neúčinný zákon č. 94/1963 Sb., o rodině, ve znění pozdějších předpisů, (dále jen „ZOR“).

Tuto problematiku řeší OZ ve svých přechodných a závěrečných ustanoveních. Na výše uvedenou situaci pak nutno konkrétně aplikovat ustanovení § 3028 OZ. Podle něj se právní poměry týkající se práv osobních i rodinných (tedy i úprava neplatnosti manželství) řídí OZ bez ohledu na okamžik jejich vzniku. Výjimku z tohoto pravidla pak tvoří otázky vzniku právních poměrů a z nich vzniklých práv a povinností, pokud vznikly před 1. 1. 2014. Úpravu neplatnosti manželství

a následků s tím spojených nelze pod tuto výjimku podřadit a předmětná situace se tedy bude posuzovat podle ustanovení OZ.

Řešení otázky platnosti manželství, kterému bránila zákonná překážka (v tomto případě dříve uzavřené manželství), upravuje ustanovení § 681 OZ, které říká, že manželství se považuje za platné, dokud není prohlášeno za neplatné. Manželství pana R. K. s paní K. K. však prohlášeno soudem za neplatné nikdy nebylo a podle výše popsaného pravidla je tedy platné od samotného vzniku. Jen pro úplnost snad lze doplnit, že podle následujícího ustanovení § 682 OZ nelze manželství prohlásit za neplatné, pokud již došlo k nápravě (zde rozvod původního manželství).

Zároveň Ministerstvo spravedlnosti uvedlo s odvoláním na důvodovou zprávu k ustanovení § 681 OZ, že nová právní úprava z hlediska hmotného práva nic zásadního nemění a závěr ohledně platnosti manželství by byl tedy stejný i v případě, že by se aplikovala ustanovení ZOR.

Žádáme, aby s obsahem shora uvedeného byly seznámeny všechny matriční úřady v působnosti krajských úřadů, obecních úřadů obcí s rozšířenou působností a magistrátů měst Brna, Ostravy, Plzně a Magistrátu hl. m. Prahy.

JUDr. Václav Henych
ředitel odboru
podepsáno elektronicky

Vyřizuje: JUDr. Jana Hálová
tel. č.: 974 817 427
e-mail: jana.halova@mvcrcz

Rozdělovník:

- všem krajským úřadům
- všem odborům vnitřních věcí magistrátů měst Brna, Ostravy a Plzně
- odboru živnostenskému a občanskosprávnímu Magistrátu hl. m. Prahy

Na vědomí:

- Ministerstvo vnitra, odbor správních činností
- Ministerstvo vnitra, odbor centrálních informačních systémů